ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 16-10-2021

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι όψεις της Αθήνας των τουριστών

Οι αλλαγές της πόλης για να υποδεχθεί τους ξένους επισκέπτες

Το διασκευασμένο κείμενο που ακολουθεί είναι από το άρθρο της Ιφιγένειας Βιρβιδάκη που δημοσίευσε στην εφημερίδα «Το Βήμα» στις 26/08/2019. Αναφέρεται στις επιδράσεις του τουρισμού σε γειτονιές της Αθήνας.

Προσπαθώντας να καταγράψουμε την αλλαγή της Αθήνας, για να **υποδέχεται** τους όλο και περισσότερους τουρίστες, περπατήσαμε γύρω από την Ακρόπολη. Επισκεφθήκαμε το Κουκάκι, την Πλάκα, τα Πετράλωνα, το Θησείο, το Μετς, το Παγκράτι και φυσικά το Σύνταγμα και το εμπορικό κέντρο.

Παντού εντοπίσαμε καινούργιες ταμπέλες γιαbars,restaurants, hotels ή apartments[1], όμως πιο έντονη ήταν η «μετάλλαξη» στο Κουκάκι. Στις άλλες περιοχές η αλλαγή είτε έχει γίνει εδώ και πάρα πολλά χρόνια (π.χ. Πλάκα) είτε είναι πολύ πιο **ήπια** (π.χ. Παγκράτι).

Να ξεκινήσουμε από τις καλές εικόνες: Πολλά παλιά σπίτια ανακαινίζονταικαι χρησιμοποιούνται ξανά.Ήταν ερειπωμένα (αρκετά ετοιμόρροπα), με μεγάλη προσοχή αλλάζουν όψη, **διατηρούν** τον χαρακτήρα και την αρχιτεκτονική τους. Δεν είναι λίγες αυτές οι περιπτώσεις τόσο στο Κουκάκι όσο και στα Πετράλωνα και στο Θησείο.Παράλληλα, οι κοινόχρηστοι χώροι γύρω από νέα ξενοδοχεία καθαρίζονται και διατηρούνται πλέον προσεγμένοι.

[1] μπαρ, εστιατόρια, ξενοδοχεία και διαμερίσματα

«Στο Κουκάκι η απομάκρυνση παραδοσιακών επαγγελμάτων είχε ξεκινήσει από παλιά», σημειώνει ο Χάρης Τζαννής, κάτοικος επίσης Κουκακίου, «όμως δεν ήταν τόσο έντονο το φαινόμενο. Τα πολλά συνεργεία της περιοχής, π.χ., άρχισαν σιγά-σιγά να λιγοστεύουν από τότε που έγινε το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης. Μέσα στα τελευταία ένα-δύο χρόνια όμως, βλέπεις ότι αλλάζει ολόκληρη η μορφή της γειτονιάς.»

Τα πρώτο εξάμηνο του 2019 τα έσοδα της Ελλάδας από τον τουρισμό αυξήθηκαν κατά 15,3% από το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Παράλληλα, σύμφωνα με τα στοιχεία, δεν είναι μόνο τα ελληνικά νησιά που θέλουν να επισκεφτούν οι τουρίστες, αλλά και η πόλη μας, η Αθήνα. Έχει γίνει μία αλλαγή στον τουρισμό. Πλέον οι Ευρωπαίοι και όχι μόνο, θέλουν να δουν πώς ζούμε εμείς μέσα στην πόλη μας. Είναι όμως η πόλη μας ή είναι ένα σκηνικό που έχουμε φτιάξει για να προσελκύσουμε τουρίστες;

Δραστηριότητες

Πρώτη δραστηριότητα

Α1. Να χαρακτηρίσεις καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις με την ένδειξη ΣΩΣΤΟ (αν είναι σωστή) ή ΛΑΘΟΣ (αν είναι λανθασμένη).

1) Οι περιοχές γύρω από την Ακρόπολη έχουν αλλάξει λόγω του τουρισμού.
2) Το Κουκάκι έχει αλλάξει λιγότερο από άλλες περιοχές.
3) Τα τελευταία χρόνια έχει αλλάξει μορφή η γειτονιά του Παγκρατίου, σύμφωνα με κάτοικο της περιοχής.
4) Τα πρώτο εξάμηνο του 2019 τα έσοδα της Ελλάδας δεν αυξήθηκαν από τον τουρισμό.
5) Οι τουρίστες, πλέον, θέλουν να δουν και πώς ζούμε εμείς μέσα στην πόλη μας.

Μονάδες 15

Δεύτερη δραστηριότητα

Α 2.1. Να χαρακτηρίσεις τον τρόπο σύνδεσης των προτάσεων στις περιόδους λόγου που ακολουθούν:

I. *«Πολλά παλιά σπίτια ανακαινίζονται και χρησιμοποιούνται ξανά»*

II. *«Ήταν ερειπωμένα (αρκετά ετοιμόρροπα), με μεγάλη προσοχή αλλάζουν όψη, διατηρούν τον χαρακτήρα και την αρχιτεκτονική τους.*

III. *«Πλέον οι Ευρωπαίοι, και όχι μόνο, θέλουν να δουν πώς ζούμε εμείς μέσα στην πόλη μας»*

IV. *«Είναι όμως η πόλη μας ή είναι ένα σκηνικό που έχουμε φτιάξει για να προσελκύσουμε τουρίστες;»*

Μονάδες 5

Α 2.2. Στην περίοδο λόγου που ακολουθεί ποιες προτάσεις είναι μεταξύ τους ισότιμες και ποιες όχι; Ποια είναι η λειτουργία των δευτερευουσών προτάσεων;
«Είναι όμως η πόλη μας ή είναι ένα σκηνικό που έχουμε φτιάξει για να προσελκύσουμε τουρίστες;»

Μονάδες 7

Α.2.3.Να σχηματίσεις μία πρόταση με καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: **υποδέχομαι, ήπιος, διατηρώ.**

Μονάδες 3

Τρίτη δραστηριότητα

Α.3. Με αφορμή το άρθρο που διάβασες, γράφεις μία επιστολή σ' έναν φίλο σου που ζει στο εξωτερικό και έχει καιρό να επισκεφτεί την Ελλάδα. Να του εξηγήσεις με ποιους τρόπους, θετικούς και αρνητικούς, έχει επηρεάσει ο τουρισμός την Αθήνα και τους κατοίκους της. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις και στοιχεία του κειμένου. Το κείμενό σου να έχει έκταση 200-250 λέξεων περίπου.

Μονάδες 20

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δημοτικό τραγούδι [Η αναγνώρισις]

Στο δημοτικό τραγούδι «Η αναγνώρισις» ο άντρας λείπει δώδεκα χρόνια από το σπίτι του και όταν επιστρέφει δεν αναγνωρίζεται αμέσως από τη γυναίκα του. Το θέμα αυτό το συναντάμε και στην Οδύσσεια, όταν ο Οδυσσέας επιστρέφει στην Ιθάκη. Δεν έχει διατηρηθεί, σε κάποια σημεία, η ορθογραφία του αρχικού κειμένου.

Εχάραξεν ανατολή και ρόδισεν η δύσι,
Παν τα πουλάκια για βοσκή και οιόμορφες να πλύνουν.
Πήρα κ' εγώ το γρίβα μου να πάω να τον ποτίσω[2].
Βρίσκω μια κόρη που έπλενε σε μια κρυά βρυσούλα,
Κ' εγώ νερό τής **γύρεψα** κι άπλωσε να μου δώση.
Δώδεκα κούπες μού 'δωκε, στα μάτια δεν την είδα
Και στις δεκατέσσαραις την είδα δακρυσμένη
-«Τ' έχεις κόρη μ' και **θλίβεσαι** και βαρυαναστενάζεις;»
-«Εγώ έχω άντρα στην ξενιτειά τώρα δώδεκα χρόνους,
Κι ουδέ χαρτί[3] δε μου 'στειλεν ουδέ ατός του ήλθε,
Κι ακόμα δυο τον καρτερώ[4], ως τρεις τον παντυχαίνω,
Κι απαί[5] θα γένω καλογριά, τα ράσα να φορέσω.»
-«Ο άντρας σου 'ταν άρρωστος, βαριά για να πεθάνη,
Και τον εδάνεισα πανί, μούπε να με το δώσης.»
-«Αν τον εδάνεισες πανί, εγώ να σου το δώσω.»
-«Γω τον εδάνεισα κερί, μούπε να με το δώσης»
-«Αν τον εδάνεισες κερί, εγώ να σου το δώσω»
-«Γω τον εδάνεισα φιλί, μούπε να με το δώσης.»
-«Αν τον εδάνεισες φιλί, να πάγης να το πάρης.»
-«Κόρη μ' εγώ ειμ' ο άντρας σου, εγώ' μαι κι ο καλός σου.»
-«Αν είσαι σύ ο άντρας μου, αν είσαι ο καλός μου,
Πες μας **σημάδια** του σπιτιού, τότε να σε γνωρίσω.»

[2] Πήρα το άλογό μου και πάω να του δώσω νερό
[3] γράμμα
[4] περιμένω
[5] Κι έτσι, κι έπειτα

-«Έχεις μηλιά στη θύρα σου και κλήμα στην αυλή σου […]»,

-«Αν είσαι συ ο άντρας μου, αν είσαι ο καλός μου,

Πές μου σημάδια του κορμιού, τότε να σε **γνωρίσω**.»

-«Έχεις ελιά στο στήθος σου κ' ελιά στην μασχάλη.»

-«Καλέ μ' εσύ 'σαι ο άντρας μου, εσύ 'σαι κι ο καλός μου.»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πρώτη δραστηριότητα

Β.1.Στο δημοτικό τραγούδι συνομιλούν ένας άντρας και μια γυναίκα. Να εντοπίσεις σε ποιο σημείο συναντήθηκαν, σύμφωνα με τα στοιχεία του κειμένου. Να καταγράψεις από το κείμενο, σε πέντε σημεία, τα λόγια που απευθύνει η γυναίκα στον άντρα.

Μονάδες 15

Δεύτερη δραστηριότητα

Β.2.1. Να χαρακτηρίσεις τον τρόπο σύνδεσης των προτάσεων στις περιόδους λόγου που ακολουθούν:

I. *«Τ' έχεις κόρη μ' και θλίβεσαι και βαρυαναστενάζεις;»*

II. *«Κι ουδέ χαρτί[6] δε μου' στειλεν ουδέ ατός του ήλθε»*

III. *«Αν τον εδάνεισες κερί, εγώ να σου το δώσω»*

Μονάδες 3

Β.2.2.Να γράψεις έναν νέο τίτλο για το δημοτικό τραγούδι.

Μονάδες 4

Β.2.3.Να γράψεις μία συνώνυμη λέξη για καθεμία από τις παρακάτω με βάση τη σημασία τους στο κείμενο Β: **γύρεψα, θλίβεσαι, σημάδια, γνωρίσω.**

Μονάδες 8

[6] γράμμα

Τρίτη δραστηριότητα

Β.3. Ποια ήταν η στάση της γυναίκας, όσο καιρό περίμενε τον άντρα της και κατά τη διάρκεια του διαλόγου που έχει μαζί του; Είναι σύμφωνη, κατά τη γνώμη σου, αυτή η στάση, με τα γυναικεία πρότυπα της εποχής εκείνης, αν λάβουμε υπόψη μας ότι αναφερόμαστε στο α΄ μισό του 19ου αιώνα (1800-1850); Να αιτιολογήσεις την απάντησή σου. Το κείμενό σου να έχει έκταση 80-100 λέξεις.

Μονάδες 20

ΣΠΟΥΔΗ